

DELBÁCSKA

Hírközlő és kiadóhivatal: Novisad, Kralja Petra ul. 30.
 H. a. Telefonszám 21-37, éjjel 20-58. Sürgőnycim: „Délbácska“
 Novisad. Postatakarékpénztár: csekszámla Zagreb: 46.692.

Novisad, 1929. január 19.
SZOMBAT

Előfizetési ára: egy hóra 40 din., három hóra 120 din., fél
 évre 240 din., egész évre 480 din. Egyesszám ára hétköznap
 1.50 din., vasárnap 2 din. Külföldön egy hónapra 50 dinár.

Segítsünk az inségeseken

Január hava nagyon komolyan fogja fel hivatását és olyan hideggel, hózivatarral, meg a tél sok más velejárójával lepette meg bennünket, ami a mai viszonyok között egyáltalán nem jelent örömet. A Délbácska már november havában rámutatott arra, hogy az idej tél az általános gazdasági krízis következtében igen súlyos lesz és ez a szomorú jövődőlésünk teljes egészében beigazolódt. A súlyos gazdasági helyzet hátrányait azonban még tetézi a kemény tél. Mi már novemberben sürgettük az illetékes hatóságok beavatkozását, amelytől ugyan nem lehetett várni a nyomor megszüntetését, de legalább enyhítését. Akkoriban azonban a politika annyira elfoglalt mindenkit, hogy olyan csekély kérdéssel, mi történik néhány százezer emberrel, akik teljesen védtelenek a téllal szemben, igazán nem foglalkozhattak. A tél azonban nem volt tekintettel arra, hogy a politikus uraknak más elfoglaltságuk volt, mint törődni a szegény inségesekkel, hanem teljes erejével kitombolja magát.

Az új kormány, amely nem politizálni, hanem dolgozni akar, megértőbbnek mutatkozik az inségesek irányában és e tekintetben már meg is tette az első lépést: tegnap rendelet jelent meg, amelynek értelmében a dobrovoljacok ingyen fát kapnak.

Ezenkívül a passzív vidékek segélyezésére előirányzott összeget is igazságosabban akarja elosztani, hogy tényleg odajuttassa a segítséget, ahol erre szükség van. Sőt minden valószínűség szerint az eddignél nagyobb összeget fog juttatni a passzív vidékek lakosságának.

Reméljük, ez csak az első lépés a kormány szociális tevékenysége terén és ezt követni fogja a többi, elsősorban pedig a munkanélküliek és inségesek segítése. Ez kétségtelen tekintélyes összeget fog felémészteni, de ennek fedezésére fel lehetne használni azt az összeget, amit a kormány a költségvetés kiadási tételeiből megtakarít. A miniszteriumok számának csökkenése, a képesítés nélküli és nélkülözhető tisztviselők elbocsátása és a takarékos gazdálkodás révén megtakarítandó összegnek csak csekély részét kellene erre fordítani és rögtön nem lenne oly nagy a nyomor, mint amilyen ma.

A városoknak és falvaknak is lépéseket kellene tenni az inségesek segélyezése céljából. A mai helyzet, amikor nincs városi közgyűlés még, amely megszavazná a hitelt nem tart sokáig, mert a kinevezett közgyűlési tagok nemsokára megkezdhetik munkájukat, de addigra legalább ki kellene dolgozni a nyomor enyhítését célzó javaslatokat. A humanisztikus és más egyesületek a maguk hatáskörében nem tudják teljes egészében megvalósítani ezt a feladatot, itt feltétlenül a hatóság támogatására is szükség van. Nem szabad érzéketlenné lenni a nyomor iránt, mert — 15 fokos vagy még nagyobb hidegben, fűtetlen szobában lakni korgó gyomorral, igazán szükségessé teszi a segítséget. Az idej tél még hosszú ideig eltart és a jelek szerint, igen kemény lesz, tehát még most is nagyon jól jön a segítség. Az ujonnan kinevezendő városi és községi közgyűlések első feladata kell, hogy a nyomor és inség enyhítése legyen.

Szuboticára helyezték át Mihaldzsics Sztanoje főkapitányt

Dr. Momirovics Veljko szuboticei főkapitányt Noviszádra neveztek ki

Már napok óta köztudomásúvá lett Noviszádon, hogy Mihaldzsics Sztanoje főkapitányt Szuboticára helyezik át. Jól értesült körökben hangoztatják, hogy ez az áthelyezés Zsivkovic Petar miniszterelnök egyenes kívánságára történik,

mert a miniszterelnök ezt az exponált helyet olyan személyiséggel akarja betölteni, aki minden tekintetben bírja a kormány bizalmát.

Mint ismeretes ugyanis, a szuboticei főispánság megszűnik s így a kormány rendkívül fontosnak tartja, hogy a szuboticei főkapitányság élére erőskező, minden pártpolitikai befolyástól mentes egyéniség kerüljön. A választás Mihaldzsics Sztanoje főkapitányra esett, akinél az áthelyezés tehát nemcsak bizalmat, hanem

előléptetést is jelent.

A noviszádi közönség természetesen a legnagyobb fájdalommal értesült Mihaldzsics Sztanoje főkapitány távozásáról, mert a rendkívül népszerű, a legnagyobb szeretetnek és tiszteletnek örvendő főtisztviselő háromévi noviszádi működése alatt nemcsak teljesen átforgatta a rendőrségi intézményt, amelyet tökéletesen modern nivóra emelt, hanem mint ember és makulátlan jellem a noviszádi polgárság teljes bizalmát élvezte.

Mi sem természetesebb, hogy ezután valószínű „mentőakció” indult meg a népszerű főkapitány érdekében, amely azonban

nem járt eredménnyel, amennyiben a kormány az állami érdekeket szem előtt tartva továbbra is ragaszkodott Mihaldzsics Sztanoje főkapitány áthelyezéséhez. A bácskai tartomány főispánjának közbelépése sem járt eredménnyel, aki még a csütörtöki nap folyamán arról értesítette a főkapitányt, hogy a noviszádi főkapitányság kebelében nem történnek változások.

Tegnap azután Zsivkovic Petar miniszterelnök táviratilag értesítette Mihaldzsics Sztanoje főkapitányt, hogy Szuboticára helyezte át, a noviszádi főkapitányság élére pedig

dr. Momirovics Veljko szuboticei főkapitányt nevezte ki.

Mihaldzsics Sztanoje főkapitány a jövő hét folyamán adja át hivatalát utódjának, majd azonnal Szuboticára utazik, hogy elfoglalja hivatalát. Mint értesülünk, a kormány Mihaldzsics Sztanoje nagy érdemeire és felelősségteljes munkakörére való tekintettel

főispáni fizetést utal ki a főkapitánynak.

Momirovics Veljko dr., az új noviszádi főkapitány még csak 35 éves, végzett joghallgató, kitűnő közigazgatási tisztviselő és tetőtől-talpig uricember, aki, rendkívül szeretetreméltó egyéniségénél fogva Szuboticán is nagy népszerűségnek örvendett.

Borzalmas földrengés pusztított egy délamerikai államban

Huszonöt ember meghalt, a sebesültek száma még ismeretlen

Caracasból jelentik: A tengeri gőzösköröl származó szikratáviratok szerint reggel 7 óra 24 perckor a venezuelai Cuman városában erős földrengést észleltek, amely rengeteg házat rombadöntött. A várossal a táviró és telefonösszeköttetés megszakadt. A rengéseket Caracas-Parlamar városokban is érezték. A köztársaság elnöke segélyha-

jót küldött ki a szerencsétlenség színelyére.

A földrengés következtében huszonöt ember meghalt. A romok alól eddig számos sebesültet huztak ki. Cuman kormányzója szikratáviratban értesítette Comez elnököt, hogy a város valamennyi épülete rombadőlt.

Afganisztán új királya lemondott, Amanullah vissza akarja szerezni a koronát

New Delhiből jelentik, hogy Ynayatullah az új afgán király szintén lemondott, miután kikötötte, hogy garantálják az ő és környezete biztonságát. A legfőbb hatalmat Kabibullah Gazi ragadta magához.

Amanullah exkirály hívei között nagy meglepetést kelt, hogy a király feleségével

együtt Kandaharban biztonságban van, mert Suraja királyné lebetegedés előtt áll. Jelenik, hogy Amanullah Kandaharban és Jagai-ban támogatásra talált. Kandaharban kitűzette a királyi lobogót, amiből arra következtetnek, hogy országának egy része lett kezében tartja a hatalmat.

Paraguay kormánya tudomásul vette, hogy a bolíviai határ vitás kérdésének elintézését a hágai nemzetközi bíróságra bizzák

Németország kétezer láda fegyvert szállított Bolíviának

Genfből jelentik: A Népszövetség főtitkára tegnap Bolívia kormányához a következő táviratot intézte, amelyet a tanács és a Népszövetség tagjainak is tudomására hozott:

Van szerencsém Önnek közölni, hogy Paraguay külügyminisztere, — akinek tudomására hoztam Bolívia párisi követének, a népszövetségi tanács mostani elnökéhez juttatott közlésének tartalmát — éppen most táviratban értesített arról, hogy Paraguay sohasem ellenezte a vitás ügyeknek és

a megtörtént incidensnek döntő bíróság elé való terjesztését és, hogy Paraguay tudomásulveszi az Ön javaslatát, amelynek értelmében a kérdés a hágai nemzetközi döntőbíróság elé terjesztendő.

Németország kétezer láda fegyvert szállított Bolíviának

Buenos Airesből jelentik, hogy az argentinai kormány a német Schönwald gőzösn, amely Santafé kikötőjében horgonyzott, kétezer láda puskát foglalt le. A fegyvereket Bolíviának szánták.

Egész Közép- és Déleuropában nagy a hideg, Oroszországban pedig enyhe az idő

Erősebb volt a múlt esztendei hideghullám, mint az idejé
A vetéseket nem fenyegeti komolyabb veszedelem
Tegnap reggel 11 fokot mutatott a hőmérő Noviszádon
A déli órákban enyhült a hideg
Szarajevóban 30 fok hideg volt

A meteorológiai intézetek jelentése szerint az idejé második hideghullám egyelőre tartósan ígérkezik. Tegnap reggel a hőmérő ismét 11 fokra emelkedett Noviszádon s csak dél felé enyhült meg az idő, a nap sugarainak melege következtében. A derült idő mindazonáltal fokozza a hideg kisugárzását, úgy hogy a Nap lenyugtával ismét hidegebbre fordult az idő.

Az erős hideg a tél folyamán most már másodszor vonul végig az országon. A decemberi hideghullámot néhány napig tartó enyhülés váltotta fel s azután ismét hidegre fordult az időjárás.

Érdekes, hogy a múltévi emlékezetes nagy hidegek szintén ugyanilyen periódusokban köszöntöttek be,

az elmúlt évben azonban mind a két hideghullám sokkal erősebb volt, mint az idén,

hiszen emlékezetes, hogy a hőmérő 23 fokra is süllyedt, a jelenlegi 15 fokkal szemben. A szakértők véleménye szerint — ha csak északról nem indul el ismét Európa felé egy újabb rendkívüli hideg légáramlat — ebben az évben

a hideghullámok nem lesznek oly erősek, mint tavaly.

A jelenlegi hideghullám Svédországtól északnyugati irányból jött Középeurópába. Még teljesen bizonytalan, hogy a depresszió, amely hideg, éles szelet és viharokat hozott magával, fokozódik-e vagy pedig ismét enyhülés váltja-e fel a hideget.

A meteorológusok szerint

egyelőre semmiesetre sem várható enyhébb idő.

Emlékezetes, hogy a tavalyi hideghullámok meglehetősen nagy károkat okoztak a mezőgazdaságban és a tavaszi vetésben. A jelenlegi hideghullám hatásáról még nem lehet következtetéseket felállítani; valószínű

nü azonban, hogy

a hideg a vetésekben eddig még nem okozott károkat, mert az egész országban a földeket hólepel borítja.

amely a vetéseket megvédi a hideg pusztításai ellen. Csak azokon a helyeken fenyegeti a vetéseket veszedelem, ahol a hóesés nem volt elég kiadós.

A váratlanul beköszöntött hideg egyébként jelentékeny forgalmi zavarokat okozott az egész országban. A Délbácska legutóbbi számában is jelentettük, hogy az óriási hóviharak következtében szinte teljesen megbénult a vasuti forgalom. A legújabb jelentések szerint

a havazás és a hideg különösen a Felsőbácskában, Boszniában és Hercegovinában okozott nagyobb mérvű forgalmi akadályokat.

Zagrebból jelentik: A hóvihar, amely az egész országban nagy zavarokat okozott a forgalomban, különösen a Likában tombolt teljes erővel. A Likában szerdán délután kezdett havazni olyan sűrűn, hogy csakhamar fél méteres hó borított mindent, az éjszaka folyamán erős szél keletkezett, amely csakhamar olyan viharra változott, amilyen emberemlékezet óta nem volt ezen a vidéken. Különösen Pribudics és Gračan között volt hihetetlen erős a hóvihar, úgy hogy fél óra alatt itt 3—4 méteres hó fődte a vasutvonalat. A vasutigazgatóság azonnal intézkedett, hogy szabaddá tegyék a pályát és ezért hókéket és munkásosztásokat küldtek ki a behavazott szakaszra. Gép és ember egyaránt tehetetlen volt a tomboló hóviharral szemben és dolgavegzetlenül vissza kellett térniük. A zagrebi vasutigazgatóság, hogy minden esetleges katasztrófának elejét vegye, beszüntette a vasutiforgalmat Split felé. Azok az utasok, akik a hóvihar miatt nem tudtak Goszpićnál tovább jutni,

mind visszatértek Zagrebbe.

Elakadtak a vonatok.

A zagreb—spliti vonalon a vonatok órák hosszat vesztegeltek a hőtömegek közé eltemetve. Itt sokkal rosszabb volt a helyzet, mint az ország többi részén, amennyit, mint másutt az országban, amennyiben erős havazás mellett rendkívül erős óra separt végig, mely elérte a 110 kilométeres erősséget óránként s ezáltal nemcsak a dalmáciai vasuti, hanem a hajózási forgalmat is teljesen megbénította.

A zagrebi gyorsvonat Knin előtt megakadt a hóban.

Perovics dr. spliti és Radimiri dr. dubrovnikai főispán, akiket a kormány sürgős jelentéstétel végett Beogradba hívott, nem indulhattak el Splitből s csak tegnap reggel folytathatták utazásukat Beogradba.

Dalmáciában a nagy hó miatt valószínűleg több napig szünetel a vasuti forgalom.

Rendkívül erős hidegekről érkezik hír Boszniából és Hercegovinából, ahol

egyes községeket hatalmas farkascsordák szállták meg,

amelyek még a lakóházakba is bemenészkedtek. A vonatok 7—8 óras késéssel futnak be az állomásokra.

A Likában tegnap is egész nap havazott és egyes községek teljesen el vannak vágva a külvilágtól. A tengermelléken is szokatlanul nagy hideg uralkodik, sőt még a legdélibb Dalmáciában is hidegre fordult az idő, mely nagy károkat okozott a délszaki növényzetben.

Újabb fagyhullám jön az Északi tenger felől

A nagy légnyomás délnyugatról továbbterjeszkedett úgy Közép-, mint Dél-Európa felé. Magva Dél-Franciaország fölött van. Az északnyugati légnyomás süllyedt és a Jeges-tenger felől közeledő depresszió Dél-Norvégiáig jutott előre. Centrumát viharos szelek örvénylik körül. Erős viharok vannak még a Besszarábia fölött lévő és a nagy hőmérsékleti különbségek folytán erősen aktív depressziók hatáskörében is. Itt ugyanis az ázsiai nagy légnyomás nyugati oldaláról meleg déli légáramlás indult meg észak felé. Ennek folytán

a Keleti-tenger északkeleti partján plusz 10, Moszkvában plusz 1 fok meleg van.

Angolországban és Franciaországban is mutatkozik enyhülés, egyébként európaszerint igen hideg az idő és a fagy még Olaszországra is kiterjedt.

A hideg időjárás furesa és szélsőséges helyzeteket teremtett, Moszkvából, a nagy hidegek hazájából egy fok melege jelentenek, ezalatt a parancsok hónapján, Olaszországban dermesztő fagy teszi próbára a téli hideg elviseléséhez nem igen szokott olaszokat.

ODEONBAN
még
2 napig

A nagy sikert
aratótt

Kozákok

Tolsztoj Leo regénye nyomán
készült filmattrakció

Főszereplők John Gilbert és Renee Adoree. Eredeti kozák énekkisérrettel. Mérsékelt felemelt helyárak

Rómából 6, Páduából 10, Turinból 17 fokos abnormis hideget jelentenek.

A felsőolaszországi fagyhullám centruma az Elő-Alpok vidékén tanyázik, ahol a hőmérséklet és az időjárást elviselhetetlenné teszi a hóviharak, amelyek átterjednek Jugoszlávia délkeleti részére is. Így Dubrovnikban félméteres a hó, amire évtizedek óta nem volt példa és a dalmát szigetekkel megszakadt a hajóközlekedés.

Kemény a tél Franciaország magasabb fekvő vidékein is, ahol helyenként 20, sőt 23 fok hideget is mértek. Legenyhébb az időjárás Párisban, ahol tegnap éjjel mínusz egy fok volt a hideg, míg a nappali hőmérséklet plusz 3 fok. A szüntelen tartó havazás súlyos forgalmi zavarokat okozott a bécs—gráci vonalon is. A Simmeringen a pályatestet többméteres hó borítja és egyes helyeken a vasuti forgalmat teljesen be kellett szüntetni.

A hideg enyhülésére egyelőre nem számíthatunk. A hideg idő tovább tart és miután északon sem csökkent a fagy, nincs kilátás a hideg közeli csökkenésére.

A Duna Magyarországon befagyott.

A budapesti Országos Magyar Gazdasági Egyesület vezetősége kijelentette, hogy ha a nagy hideg megfelelő hótakaró alatt éri a vetéseket, akkor a termést nem kell féltetni. Ez a hótakaró a legtöbb helyen megvan, de az utóbbi napok erős viharai és az alkánszerű szél sok esetben lesöpörte a havat a bevetett táblákról. A megerősödött őszi vetések azonban erősebb hideget is kibírnak. A vetésekre csak a hirtelen enyhülés jelentene veszedelmet, ettől azonban egyelőre nem kell tartani. Csupán az őszi takarmány-növényeknek, különösen az őszi borsónak árt a jelenlegi fagy.

A magyar földművelésügyi minisztérium közlése szerint a Duna tegnapi vizállása a következő: Passau 113, Stein 114, Bécs 120, Komárom 149, Budapest 74, Paks 130, Baja 152, Mohács 224, Barcs 10.

A Duna végig zajlik, Dunaföldvártól lefelé pedig be van fagyva.

A Tisza vizállása: Vásárosnamény 72, Tokaj 141, Tiszafüred 80, Szolnok 92, Csongrád 28, Szeged 79, Gyoma 32. A Tiszán a jég végig áll, a mellékfolyók is mind be vannak fagyva.

Noviszádon —17 volt a hideg.

Noviszádon tegnap kora reggel —17 fokot mutatott a hőmérő, amely még 9 órákor sem emelkedett —12 fok felé. A déli órákban egyes helyeken, ahova erősen tűzött a nap, a fagypontra fölé is emelkedett a hőmérséklet, de délután rohamosan lehűlt a levegő, úgy hogy 6 órákor már ismét —10 fok volt.

A leghidegebb az egész országban tegnap hajnalban Szarajevóban volt, ahol a hőmérő —30 Celsiuszt mutatott. A többi városokban a hőmérséklet a következő volt: Ljubljana —19, Kragujevac —17, Zagreb —15, Beograd —14, Nis —12, Moszta —11, Szkoplje —10, Split —6, Dubrovnik —5. A legmelegebb Kotorban volt, +4 fok.

Németországban is nagy hófúvás volt.

Berlinből jelentik: A német birodalom csaknem minden részéből hófúvás okozta forgalmi akadályokról érkeznek jelentések. A vasuti forgalom különösen Sziléziában és Bajországon súlyos megérősen a hófúvást. Itt többhelyen teljesen szünetel a for-

galom. A Keleti-tengeren több gőzös befagyott. Egy Eszakitengeri szigetet a jég teljesen körülvárt, úgy hogy tegnapról kezdve repülőjáratokkal tartják fenn az érintkezést a szigettel.

Megfagyott a cseh távirati iroda vezetője.

Pilsenből és Csehszlovákia nyugati részéből is erős hófúvásokról érkeznek jelentések. A hóviharak nagy nehézségeket okoznak a forgalom lebonyolításában. Igen erős havazásról érkeznek hírek a csehszlovák-bajor határ más vidékeiről is. A hófúvás következtében egyes helyeken a hóréteg a két méter magasságot is elérte. Egyes községek teljesen el vannak zárva a külvilágtól. Prágai jelentés szerint a csehszlovák távirati iroda vezetője ski tura közben megfagyott.

Magyarországon —21 fokos hideg volt.

Budapestről jelentik: A Dunántul egyes helyein tegnap valóságos orkánná fajult a

szél. A hófúvások a vasuti közlekedést is több helyen megbénították. A forgalmi akadályok elhárítására megtették a szükséges intézkedéseket. A budapesti meteorológiai intézet jelenti:

Az országban az éjjeli kisugárzás folytán a hideg fokozódott és a hőmérő mindent a mínusz 10 fok Celsiusz alá süllyedt, sőt a keleti részeken mínusz 15 Celsiusz fokot is mutatott a hőmérő. Turkevén a radiációs hőmérő —21 Celsiuszt mutatott. Hó itt-ott esett jelentékeny mennyiségben. Az idő általában még szeles. Budapesten tegnap déli 12 órákor mínusz 8 fok Celsiuszt mutatott a hőmérő. Időjelzés: Igen hideg és inkább száraz idő várható.

A fagyhullám Olaszországban.

Római jelentés szerint a Felsőolaszországban fellépett fagyhullám erősen érezteti hatását. A hőmérő néhány fokkal a fagypontra alá süllyedt és a hegyipatakok befagytak. A Lagonaggiereen a heves vihar felborított egy bárkát, két ember a vízbe fulladt.

Egy milliárd líránál többet költ Olaszország tengeri fegyverkezésre az 1929-30. költségvetési évben

Rómából jelentik: A hadügyi költségvetésről szóló törvényjavaslatban, amelyet most osztottak szét 1.232.433.630 líra sze-

reper a tengerészeti kiadásokra, míg az aviatika céljaira 700 millió lírát fordít a költségvetés.

Egy amerikai szenátor éles támadása az európai államok fegyverkezése ellen

Amerikai bankok ne adjanak kölcsönt az amerikalnál nagyobb hadsereggel rendelkező európai államoknak

Washingtonból jelentik: A szenátus tegnapi ülésén Tydings szenátor rendkívül éles támadást intézett az európai államok ellen, amelyek egyre fokozottabb mértékben fegyverkeznek. Felszólította az amerikai bankokat, hogy ne adjanak kölcsönt olyan európai államoknak, amelyek szárazföldi, vagy tengeri hadereje nagyobb mint az Egyesült Államoké.

Angliában jelenleg 62, Olaszországban 18, Japánban 32 és Franciaországban 15 új cirkáló építenek. Ami a szárazföldi hadseregeket illeti, a legtöbb európai államnak jóval nagyobb a hadserege, mint Amerikáé. Még olyan államok is, mint Spanyolország, Románia és Lengyelország kétszer akkora hadsereget tartanak, mint Amerika.

Még nem nevezték ki az új noviszádi közgyűlést

Az önkormányzatok megszüntetéséről szóló törvény életbelépése után természetesen felmerült a kérdés, hogy mi történjen addig, amíg a választott közgyűlési tagok helyett nem nevezi ki a főispán az új közgyűlési tagokat.

Erre vonatkozólag eltérőek voltak a vélemények egyesek szerint az új közgyűlési tagok kinevezéséig a régi választott tagok tovább is ellátják munkakörüket, míg mások szerint megszünt a régi választott közgyűlések hatalma. Egyes helyeken január 6-i törvény életbe lépte után tovább is működött a választott törvényhatósági bizottság és a rendőri hatóságok nem is akadályozták meg őket ebben. Több tartományi közgyűlés ülésezett január 6. óta. éppen úgy, mint egyes városok törvényhatósági bizottsága és falusi tanácsok. Egészen természetes, hogy ez csak átmeneti állapot a kinevezett közgyűlésekhez.

Noviszád városát is közvetlenül érinti ez a kérdés, mert már túl vagyunk január felén és a közgyűlést még nem lehetett megtartani, pedig sok olyan ügy van, amelyben

a városi közgyűlésnek kellene döntenie.

A Délbácska munkatársának értesülése szerint dr. Borota Bránisláv polgármester a múlt pénteken amikor Somborban megjelent átnyújtotta azt a 13 listát, amely az 1917. évi novemberi választáson résztvevő polgármester azerit nyújtotta át a listákat a főispánnak, hogy az akkori jelöltek neveit is felhasználhassa az új közgyűlési tagok kinevezése alkalmával. A 13 listán ugyanis a város minden nemzetisége, felekezete és társadalmi osztálya képviselve van, úgy, hogy ez a legalkalmasabb alap a kinevezések megejtésére.

A noviszádi városházán minden nap várják a kinevezés megérkezését és remélik, hogy hamarosan itt is lesz. Az új közgyűlési tagok kinevezése után a kibővített városi tanács azonnal meg is kezdi működését.

KIS SZENT TERÉZ

naptár mindenütt kapható. Megrendelhető a DELBÁCSKA kiadóhivatalánál, Noviszád

APOLLO
jan.
19-20-ig

A kurtizán

A híres „Manon Lescaut” regényfeldolgozva 9 felv. Főszerepben John Barrymore és Dolores Costello

Kramarz szerint a csehszlovák sajtó tulságosan nagy fontosságot tulajdonít a Tuka-ügynek

Prágából jelentik: A koalíciós pártok nyolcasbizottságának ülésén, mint a Prágai Magyar Hírlap írja, Kramarz, a nemzeti demokráta párt vezére, a kormánytöbbség vezetői előtt élesen kikelt az ellen, hogy a Tuka-ügyet a sajtó olyan széles mederben pertraktálja és mindenáron politikai affér-ré akarja felfújni. Kramarz ezt helytelenítette, mert ha történtek is esetleg törvényellenes dolgok, azok az impériumváltozás utáni zavaros időkben történtek és nem szolgálhatnak alapul a szigorú kritikára. Az állami és koalíciós érdekek is azt kívánják, hogy a szenzációhajászó cikkeket, amelyek

különösen a kormánysajtóban jelennek meg szüntessék be és általában igyekezzenek a Tuka-ügy politikai részét teljesen likvidálni.

A Tuka-ügy miatt egyébként tegnap harmadszor kobozták el a Grenzbote című napilapot. A prágai Express című lap jelentése szerint Belanszky losonci polgármester, a Tuka-ügy koronatanuja ellen, aki tartalékos kapitány, a besztercebányai kilencedik hadosztály fegyelmi vizsgálatot rendelt el, mert a polgármester vallomásaiban beismerte bizonyos törvénybeütköző vétsegek elkövetését.

A legrövidebb időn belül fel kell dolgozni a közhivatalokban felgyülemlett restanciákat

Március 1-én hatályba lép az új szállítási tarifa — Öfelsége köszönete az üdvözlésekért

Beográdból jelentik: A miniszterelnök belügyminiszter, Zsivkovic Petar tábornok rendeletet adott ki a főispánokhoz, amelyben utasítja őket, hogy a hatóságoknál lévő valamennyi restanciát a legrövidebb időn belül el kell intézni még akkor is, ha a tisztviselőknek a hivatalos órán túl kell dolgozniuk. A tisztviselők ellen, akik a rendeletnek ellenszegülnek, a legszigorubbán járnak el.

Királyi kihallgatások.

Öfelsége tegnap délelőtt 10 órakor Jovanovic Miloradot, a nisi tartomány főispánját fogadta kihallgatáson, Tizenegy órakor dr. Mazsuranics Zselimir kereskedelmi miniszter, féltizenkettőkor pedig Kumanudi Koszta, a belügyminiszter helyettese jelent meg kihallgatáson a királynál.

Látogatások a külügyminisztériumban.

Dr. Kumanudi Kosztát, a külügyminiszter helyettesét tegnap délelőtt Filodor román, Polichroniades görög és Kesztnér német követek látogatták meg.

Az új szállítási tarifa.

A kereskedelmi kormány intézkedése folytán az új szállítási tarifa, amelyről néhány nappal ezelőtt megemlékeztünk, 1928 március 1-i hatállyal életbelép.

A királyi köszönete az üdvözlésekért.

Öfelsége Alekszandar király a kabinetiroda útján köszönetét fejezi ki mindazoknak az egyesületeknek, testületeknek és magánosoknak, akik az alkotmány felfüggesztésének kihirdetése alkalmából jókívánásaikat a királyi palotába eljuttatták.

Februárban tárgyalják

a szajlovói vasuti ör bűnügyét, akit az ügyészség a múlt évi automobil katasztrófából kifolyólag gondatlanságból okozott emberölés miatt helyezett vád alá

Emlékezetes még az a borzalmas automobilkatasztrófa, mely 1928. november 23-án történt a szajlovói vasuti sorompónál, mely alkalommal a szuboticiai vonat összeütközött egy autótaxival, amelyet Abt Vilmos vezetett s amelyben Vickó Viktória, Takács Sándor, Alexi Mária és Balázs Pál ültek. A karambol következtében Vickó Viktória, Takács Sándor és Balázs Pál szörnyethaltak, míg Abt Vilmos és Alexi Mária súlyos sebesülést szenvedtek.

A vizsgálat megállapította, hogy a katasztrófát az a körülmény okozta, hogy a szajlovói vasuti ör nem eresztette le idejekorán a sorompót, miáltal lehetővé vált, hogy az automobil ugyanabban a pillanatban haladt át a síneken, amikor a szuboticiai személyvonat azon a kritikus helyen átrobogott.

A noviszádi államügyészség a vizsgálat eredménye alapján

gondatlanságból okozott emberölés miatt emelt vádat Dobosi István szajlovói vasuti ör ellen,

aki a vádirat ellen kifogásokkal élt.

A vádtanács tegnap foglalkozott a vádirat ellen beadott kifogásokkal, amelyeket teljes egészében elutasított s a vádiratot megerősítette.

Mint értesülünk

a főtárgyalást február elején fogják megtartani.

A tárgyalás iránt, melyre több tanut idéztek be, igen nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Dinics Dragutin egy napi éhségstrájkot tartott

Megirtuk a napokban, hogy Dinics Dragutint a legfelsőbb állami törvényszék megszerzéséről szóló törvény értelmében Beográdba kell szállítani, mert kémkedési bűnügyében már nem a noviszádi törvényszék, hanem a legfelsőbb állami törvényszék illetékes.

Dinics Dragutin védőügyvédjétől értesült, hogy már a napokban a beogradi rendőrség fogdája szállítják. Azóta Dinics Dragutin

rendkívül ideges magatartást tanúsít

s elkeseredésében egy napi éhségstrájkot is kezdett, de ügyvédje tanácsára elállt attól a

szándékától, hogy az éhségstrájkot folytassa.

Dinics rendkívül megtörte az új fordulat s azóta szinte álmatlanul tölti az éjszakáit. Napközben idegesen sétál tel s alá a cellájában s a hazuról küldött ételhez alig nyúl. Ezzel szemben egymásután szivja cigarettáit, melyekből 60—70 darabot is elfogyaszt naponta. Felesége, aki több ízben meglátogatja, megnyugtató igyekszik férjét, de nem nagy eredménnyel. Dinics egyébként napok óta betegen feküdt cellájában s több ízben sürgette kórházba való jutását, amihez azonban az ügyészség nem járult hozzá.

Most, hogy betegségből felépült, ide-

Inayatulla, Amanullah bátyja.

gesen követeli Beográdba való szállítását, amely azonban csak a napokban válik lehetővé, amikor a legfelsőbb államtörvényszék, amely egyedül illetékes az államvédelmi törvénybe ütköző követelmények letárgyalására, véglegesen megalakul.

Ideális arcápolás!

DESZÁNKA KRÉM és semmi más!

— **Nizzai karnevál** jellege lesz a Juda Makkabi február 2-i álarcosbáljának. A rendezőség hatalmas ambícióval készülődik a nagyszabású és méreteiben itt még nem látott álarcosbál megrendezésére.

— **Kik részesülnek a Baumgarten-alapítvány idej segélyében.** Budapestről jelentik: Tegnap este hirdették ki a Baumgarten-alapítvány idej segélyében részesülő írók és költők névsorát. A díj fejenként 4000 pengőt tesz ki és a jutalmakat ebben az évben a következő költők és írók kapják: Elek Artur, Erdélyi József, Farkas Zoltán, Juhász Gyula, Kárpáthy Aurél, Osvát Ernő, Schöpflin Aladár, Szini Gyula, Tamássy Áron, Tersztyánszky Jenő.

— **A román közoktatási miniszter orvosolja az erdélyi protestánsok sérelmeit.** Bukarestből jelentik: Az erdélyi protestánsok küldöttsége előtt a közoktatásügyi miniszter kijelentette, hogy ha lehetséges rendkívüli póthitel formájában ad állami segítséget a protestáns egyházaknak. Megígérte továbbá, hogy mérsékelni fogja a kisebbségi intézetek vizsgáztatási illetékeit, valamint könnyítéseket fog hozni a szabad iskolaválasztás terén is.

— **Az amerikai szenátus beleegyezik az osztrák adósságok fizetésének elhalasztásába.** Washingtonból jelentik, hogy a szenátus pénzügyi bizottsága kedvező jelentést szövegezett meg arról a törvényjavaslatról, amely felhatalmazást ad az osztrák adósságok fizetésének elhalasztására, a terbevetett százmillió dolláros újjáépítési kölcsönre való tekintettel.

— **Megfagyott ember.** A Rumenkáról Noviszádra jövő tejárusok csütörtökön reggel a falu közelében egy halott embert találtak. A nyomozás megállapította, hogy az illető Salamon János 32 éves temerini születésű földműves. Salamon gyalog ment Futakról Rumenkára, hogy csizmát csináltasson. Rumenkán a kellettnél több pálinkát ivott és amikor hazaindult, az uton valószínűleg lepihent, elaludt és megfagyott.

— **A Juda Makkabi február 2-i álarcosbáljának** meghívói a mai napon elküldték. Mindazok, akik tévedés folytán meghívójukat nem vették kézhez, jelentkezzenek a Lipkovicz trafikban.

HIREK

A kibontakozó művész

A londoni Conventgarden közelében lévő szegényes uccáskák egyikében kiállt a napokban egy kibontakozó művész s hangosan kijelentette, hogy senki őt úgy meg nem kötheti, hogy ki ne szabadítaná magát köteleiből. Előtte a gyalogjárón volt a kalapja, melybe az arrajárók egy-egy vagy még inkább fél pennyt dobtak. Emberünk éppen felszólított a bémészködők közül néhány markos istenigazában, s a fiatalabbnak már felígért tettek a felhívásnak, amikor megjelent a rendőrség s végét vetette az előadásnak. A kibontakozó művésznek gyerekjáték volt kiszabadítani magát a gyarló kötelekekből. De a közönség és a rendőrség ugyancsak tévedett, ha azt hitte, hogy emberünk most zajtalanul elkötrődik. Ellenkezően történt. A mutatványban erőhatalommal megakadályozott művész szépen meghajolt közönsége előtt s imígyen szólt:

— Hölgyeim és uraim! Önök megálltak itt, hogy lássák, mire képes egy kibontakozó művész, aki ért a tudományhoz. — Bennem megvolt az őszinte jó szándék, hogy ne okozzak csalódást önöknek. De jóllehet Anglia szabad polgára vagyok, az angol rendőrség megghusította szándékomat. Mint-hogy nem fogadhatok el belépődíjat olyan mutatványért amelyet, bár saját hibámon kívül nem mutathatok be, kénytelen vagyok felkérni önöket, hogy vegyék vissza már befizetett belépődíjaikat.

Azzal körbehordotta kalapját, amelyben a gyér pennyk voltak, s újra felhívott mindenkit, hogy vegye ki a pénzét.

A közönséget egészen megvesztegette a kitünő üzleti szellemnek ez a bizonyítéka. A pennyk és a sixpencek zápora hullott a kalapba, s pár perc alatt olyan bevétel gyűlt egybe, aminőt soha semmi előadásával a kibontakozó művész eddig még össze nem hozhatott.

.....

1929. Január 19. Szombat

Róm. katolikus: *Margit*. Protestáns: *Sára*. Görög keleti: *(Január 6.) Epifánia*. A nap kel reggel 7 óra 10 perckor, nyugszik 4 óra 28 perckor.

Időjárás: (A petrovaradlni katonai meteorológiai állomás jelentése). Az ország keleti felében derült, a tengermelléken és Horvátországban borús idő volt. A havazás megállt az egész országban erős fagy volt.

Időjárás: Továbbra is derült idő várható erős faggal, havazás nélkül. Noviszádon erős fagy lesz. A hőmérséklet minimuma —18°, maximuma —6°.

— **Uj kormánybiztosok.** Ófelsége a király a következő új tartományi kormánybiztosokat nevezte ki: Preka Nikola dr. volt országgyűlési képviselőt Mosztárra, Todorovics Pavle a szerémi tartomány adminisztratív főnökét Vukovarra és Zsivancevics Mihajlo ulságrót Beogradba.

— **Gasparri bibornok tüdőgyulladásban megbetegedett.** Mint Rómából jelentik, Gasparri bibornok-államtitkár, aki a napokban spanyolnátnában megbetegedett, tüdőgyulladást kapott. Állapota nagaszító.

— **Kinevezések a noviszádi építésügyi igazgatóságnál.** Vanek Hugó mérnököt a kruseváci építésügyi igazgatóságtól a noviszádi építésügyi igazgatósághoz neveztek ki.

— **Áthelyezések a noviszádi pénzügyigazgatóságnál.** A noviszádi tartományi pénzügyigazgatóság kataszteri ügyosztályának tisztviselői közül Szvirac Jovan ügyosztályvezetőt a kataszteri hivatalhoz osztották be, Bohács Zvonimir a sztarapalánkai kataszteri hivatalhoz és Malesenics Nikola a mitrovicai kataszteri hivatalhoz lett áthelyezve.

— **Változatlanul súlyos Sztepanovics vojvoda állapota.** Megirtuk a napokban, hogy Sztepanovics Sztepa vojvoda súlyosan megbetegedett. Az ősz vojvoda állapota a tegnapi nap folyamán súlyosra fordult. Ófelsége a király udvari apólot küldött a vojvoda betegágya mellé, egyben állandóan informálódik a beteg állapota felől.

— **Tegnap temették a legutóbbi repülőkatasztrófa áldozatát.** Tegnap délután 3 órakor temették Zemunban óriási részét mellett Jovanovics Milos pilótafőhadnagyot, a szerdai repülőkatasztrófa áldozatát, aki mint ismeretes a beszaniai repülőtér fölött gépével lezuhant és szörnyethalt. A temetésen az elhunyt bajtársai mellett a hadügyminiszter is képviseltette magát.

— **A magyar állam kölcsönökét engedélyez vallásos célokra.** Budapestről jelentik: Az újabb kimutatások szerint a legutóbbi időben az állami költségvetés terhére 9.895.000 pengős kölcsönt engedélyeztek katolikus és 4.894.444 pengős kölcsönt nemkatolikus vallási célokra.

— **A kulai ipartestület múltéve.** Az ipartestület az elmúlt évben élénk működést fejtett ki. A testület épületét renoválták és pótlépitkezéseket is végeztek. Az ipartestületnek összesen 329 bejegyzett tagja van. Az elmúlt évben 20 új iparendélyt állított ki, viszont 25 tagot elköltözés folytán törölt, 148 aktát iktatót be, 311 új segédet jegyzett be, de majdnem ugyanannyit törölt is. 100 új tanoncot jegyzett be és 61 tanoncot szabadított fel. Az összes iparostanoncok száma jelenleg 226. Ezek között 125 szláv, 46 német és 35 magyar fiú van. Az összes évi bevétel 44.970 dinár volt, az összes kiadás 34.331 dinár. A leírások után hátralékos tagdíjakban maradt 1983 dinár. A testület két közgyűlést és 16 választmányi gyűlést tartott. Herceg Radivoj elnök Drakulits György ipartestületi jegyző és a választmányi buzgó működésétől még további szép eredményeket lehet várni.

Nem fagyoskodsz, ha fát, szenet, kokszt
Pacik fatelepén
vásárolsz
Pirosi ut. Vasártér. TELEFON 26-10

— **Mekkora volt Magyarország dohányfogyasztása az elmúlt esztendőben.** Budapestről jelentik: A legújabb statisztikai kimutatás szerint Magyarországon az elmúlt 1927. esztendőben minden 20 éven felüli lakosra 467 cigaretta és 24 szivar jutott.

— **Gépész és fűtővizsga.** Az „Ispitna komisija za ložace i masiniste u Vel. Bečkerekú a legkisebbi lokomobil fűtő és gépkezelői vizsgát február hó 16-án, a stabil kazánfűtő és gépkezelői vizsgát pedig 21-én tartja meg. A vizsgáznai szándékozóknek február 11-én délelőtt kell jelentkezni a vizsgázóbizottságnál Vel. Bečkerekén, Princeza Obala 4. (Inspekcija parnik koilova). Ugyanezen nap délután kezdődik a tanfolyam is. A vizsgázóknak a következő okmányokra van szükségük: 1. Születési anyakönyvi kivonat. 2. erkölcsi bizonyítvány és 3. a hat hónapi gyakorlatot igazoló bizonyítvány, mely gyakorlatot vizsgázott gépész mellett végezte. Ezen bizonyítványt köteles a géptulajdonos kiállítani és a község által hitelesíteni.

— **Szerencsétlenség a szombori vasútállomáson.** Jaburics Béla szombori vasúti alkalmazott vagonotlatással volt elfoglalva. Munka közben lába beleakadt a vágányba és a vagon keresztül szaladt rajta. A lábán súlyosan megsebesült Jaburics Bélát beszállították a szombori városi kórházba.

Prima VÁSZNAK 82 cm. széles métere 14 din.
Mintadarabot próbára kívánatra ingyen küldök.
HOLIK RUDOLF
az „Uj menyasszony”-hoz Novisad Kr. Alexand'a 12.

— **A Don-kozák kórus hangversenye.** A világhírű Don-kozák kórus szombaton este fél kilenc órai kezdettel tartja meg hangversenyét a Szloboda szálló nagytermében. A hangverseny iránt igen nagy érdeklődés nyilvánul meg.

— **„Kneginja Zorka za Bačku Oblast”** jótékonyági egyesület f. évi január 20-án délután 4 órakor tartja meg teadélutánját az Olympia termében, Jovana Szuboticsa ucca 3. szám alatt, a passzív vidékek éhező gyermekei és a helybeli szegények javára.

— **A noviszádi galamb és baromfi-tenyésztők egyesületének közgyűlése.** A »Golub 1922« galamb és baromfi-tenyésztők egyesülete január 23-án, délután 6 órakor tartja ezévi rendes közgyűlést az egyesület hivatalos helyiségeiben (Maros vendéglő, Futaki ut 71), melyre ezuton hívja meg tagjait.

— **Megfojtotta a feleségét egy nyír-ségi gazda.** Nyiregyházáról jelentik: Besenyőd községben január 3-án halva találták Macsuga János jómódu gazda feleségét. A férj azt mondta, hogy felesége a padlásra akart felmenni, azonban leesett a létráról és szörnyethalt. A nyiregyházi csendőrség kiderítette hogy az asszonyt a férje fojtotta meg álmában, azután pedig a holttestet kicipelte az udvarba a padlásfeljáró alá, hogy a lezuhanás látszatát keltsse. Macsugát beszállították a nyiregyházi ügyészség fogházába, az asszony holttestét pedig exhumálni fogják.

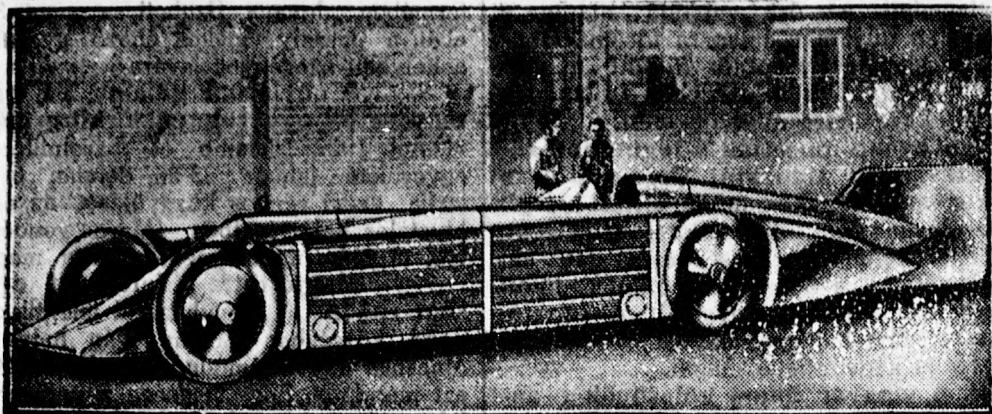
Ray Szappan
tinktójából készül

— **Változatlanul súlyos Foch marsall állapota.** Párisból jelentik: Foch marsall az éjszakát nyugodt alvással töltötte és környezete reméli, hogy szervezete leküzdje a betegséget. Ennek ellenére megállapították, hogy a marsall állapota még mindig súlyos és hogy kezelőorvosai nem tartják kizártnak, hogy a betegség hirtelen válságosra fordulhat.

— **Halálra marcangolt a macska egy csecsemőt.** Cannesből jelentik: A város közelében egy tanyán, az egyik asszony öt gyermeket gondozott, a gyermekvédelmi intézet megbízásából. Tegnap reggel az asszony borzalommal vette észre, hogy a macska félig felfalta a fejét a legkisebb leánygyermeknek, aki a bölcsőben feküdt. A szerencsétlen gyermekben már nem volt élet.

— **Három hónap előtt elkövetett rablás tettesét fogta el az oszijekai rendőrség.** Apatinból jelentik: Megirta a Délbácska, hogy az elmúlt év októberében az Apatinnal átellenben lévő Mária-almás község határában lévő erdőben a járőrelők egy vérben fekvő embert találtak. Az eszméletlen embert rögtön beszállították az oszijekai kórházba, s hosszú ápolás után sikerült a rémesen összeroncsolt embert megmenteni az életnek. Amikor a sebesült annyira javult, hogy ki lehetett hallgatni, az ismeretlen elmondta, hogy Rusz Györgynek hívják és oszijekai lakos. Üzleti ügyben volt Maria-almáson, s több ezer dinárt inkasszával, mivel szép volt az idő gyalog indult utnak. Jól emlékszik arra, amidőn a vendéglőben fizetett négy ember nagyon megfigyelte a tömött pénztárcáját, de ő ennek nem tulajdonított nagyobb fontosságot. Amint az almási erdőkhöz ért észre vette, hogy az a három ember követi őt. Meggyorsította lépteit, de azok utána futottak s minden szó nélkül szurni és verni kezdték, amíg el nem vették eszméletét. Akkor az egész pénzt elrabolták s ha másnap meg nem találják meg is halt volna. Szerencsére azonban megismerte támadóit, névszerint Buján Istvánt, Glisanics Márkust, Markovics Ivicát és Jovics Mihályt. A rendőrség köröző levelet adott ki a rablók ellen, mivel ezen nevek már gyakran szerepeltek a rendőrségen. Az oszijekai rendőrség most megtalálta az egyik cinkost Buján István 30 éves embert, kit letartóztattak. Habár a szembesítésnél Rusz György ráismert támadójára, az mindent tagad s nem akarja cinkosai helyét megmondani. A rendőrség bizik, hogy nemsokára sikerülni fog az egész bandát ártatlanná tenni, s eggyel megszabadítja a környéket a veszedelemtől.

Uj világrekord auto

„Az arany nyíl” Seagrave őrnagy világrekorder új autója, amellyel ismét Anglia számára akarja biztosítani a gyorsasági világrekordot. Az 1000 PS versenyautó közel

öt millió dinárba került. A start valószínűleg február havában lesz. Seagrave őrnagy 450 kilométeres gyorsaságot remél elérni autójával.

Magyarországi bizottság érkezett Szomborba

Szomborból jelentik: Egyes árvaszéki kérdések rendezése tárgyában Magyarországgal kötött konvenció értelmében, mint azt a Délbácska már annak idején megírta, magyarországi szakbizottság érkezett Szomborba, mely azonban a karácsonyi ünnepek előtt munkáját megszakította s visszautazott Magyarországra. A magyar bizottság, melynek tagjai dr. Horváth Kornél belügyminisztériumi osztálytanácsos, dr. Frank Mihály a magyar Bács-Bodrog vármegye árvaszéki elnöke és Gross belügyminisztériumi számtanácsos, most visszaérkezett Szomborba és megkezdte újból munkáját. A konvenció értelmében a bizottság átveszi a magyar állampolgárokat illető s a szombori árvaszéki elhelyezett letéteket, azután a kézpénzkövetelésekre vonatkozó elszámolásokat ejtik meg. Az egyezmény szerint a kézpénzkövetelések két osztályba soroztat-

nak aszerint, hogy 1919 január 15 előtt, vagy ezen dátum után keletkeztek. Azon követeléseket, melyek 1919 január 15 után keletkeztek, a szombori árvaszék tartozik a magyar állampolgároknak ép úgy kifizetni, mint saját állampolgárainak követeléseit. A magyar állampolgároknak a szombori árvaszékkel szemben fennálló, de 1919 január 15 előtt keletkezett követeléseinek kiegyenlítését Magyarország vállalja magára s hasonlóképpen a jugoszláv állampolgároknak a szentesi, pécsi, zalaegerszegi és szombathelyi árvapénztárakkal szemben fennálló követeléseit az SHS állam fogja kiegyenlíteni. Ezen követelések kiegyenlítésének lehetővé tételére a két állam bizonyos értékeket ad át egymásnak fedezetül. Így a magyar állampolgároknak a szombori árvaszékkel szemben fennálló kézpénzköveteléseinek fedezetére a szombori árvaszék Magyarország nak átengedi a magyarországi pénzügyintézetbe elhelyezett betéteit, valamint a magyar állampolgárokkal szemben fennálló jelzálogos követeléseit. Magyarország viszont

a 4 érdekelt magyarországi árvaszéknek jugoszláv pénzügyintézetekben elhelyezett betéteit, jugoszláv állampolgárokkal szemben fennálló jelzálogos követeléseit s a magyar pénzügyintézetekben elhelyezett tőkéinek 15 százalékát engedi át bizonyos mennyiségű értékpapíron kívül.

Az elszámolási munkák heteket fognak igénybe venni. Ha a magyar bizottság munkáját Szomborban elvégezte, Konyovics Nikola volt tartományi választmányi tag vezetésével jugoszláv bizottság megy Magyarországra, hogy Szentesen, Pécsen, Zalaegerszegen és Szombathelyen elvégezze az átvétel s elszámolás munkáját.

Radio-műsor

Szombat, Január 19.

Zágreb. 17: Táncczene. 20.35: Stefi Szegedi áriaestje, 22.10: Könnyű esti hangverseny.

Budapest. 9.15: Kurina Simi és cigányzenekarának hangversenye. 9.30: Hírek. 9.45: A hangverseny folytatása. 12: Déli harangszó az Egyetemi templomból, hi.ek. 12.20: Temesváry—Kerpely—Polgár trió hangversenye. 13: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 14.30: Hírek, élelmiszerárak. 16.15: Bak István felolvasása: Önfegyelem és fegyelméletlenség. 16.45: Pontos időjelzés, időjárás jelentés. 17.40: Gramofónhangverseny. 19.30: Stranzky Aranka hangversenye. 20: Másfelőrá könnyű zene. 20.40: Hírek. 21.30: Mocsányi László és Lakatos Tibor hangversenye. Zongorán kísér Polgár Tibor. 22.30: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, és az asztali tenisz világbajnokság hatodik napi eredményei. Utána a Spolarich kávéházból Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye.

Bécs. 11: Délelőtti zene. 17.45: Zeneakadémia. 19.30: Celestino Sarobe (bariton) hangversenye.

Berlin. 17: Délutáni hangverseny. 20: Szórakoztató est dalok, hangverseny.

Párga. 12.30: Deli hangverseny. 16.30: Délutáni hangverseny. 19: Szórakoztató hangverseny.

Az ítélet napja

Regény a szegedi árviz borzalmairól

(39) Irta: ÁBRAI KÁROLY

— Szegény vándorló legény leszek — gondoltam magamban.

Lábravalóm egyik szárát levágtam, begyűrtem felsőmet, aztán a két végét összekötöttem madzaggal.

Ez aztán úgy nézett ki, mintha valamely vándorló legénynek csékély podgyásza lenne.

Bementem a legelső kis faluba, ahol tudtam, hogy nincs esendőr, kiválasztottam magamnak egy-két jobb kinézésű házat, ahol szegény vándorló legénynek adván ki magamat, kéregetni kezdtem.

Elhitték, szívesen megsegítettek egy darab kenyérrel. Magyar ember az éhezőt nem szokta házától elutasítani.

Megköszöntem. Kértem, hogy adjanak pénzért egy kevés szonnnát is.

Adtak mindjárt az első helyen jó darabot néhány hatosért.

Hanem késem sem volt. A fegyenceknek semminemű szuró-vágó eszközt nem szabad maguknál tartani.

Azt mondtam, hogy elvesztettem a késemet. Kértem, hogy adjanak pénzért egy kést.

Ezt is kaptam. Ugy láttam, hogy nem igen lehettek a pénznek bővében.

Igy jutottam sok viszontagság után vissza az én kedves fő és székvárosomba, — végezte be az illető meséjét. — Ez menekülésem története.

— Hát aztán ezután állandóan itt fog lenni?

— Legalább azt hiszem. Az ilyen magamféle embernek itt mégis inkább kerül néha valami foglalkozása.

VI. A KÉMSZEMLE

Másnap délután Klabucsák a történet megbeszélés szerint ismét találkozott két cinkostársával.

A hegyi uton haladtak felfelé, mely a citadellához vezet.

A tetőn van egy sörház „A szép juhászhoz” ide tértek be, hogy megállapíthassák az üzlethez szükséges további részleteket.

Egy bankár házához fognak betörni. Ha jól sikerül, darab ideig, talán egész életükön át is gond nélkül élhetnek.

A bankár ur nem volt otthon, egyedül felesége és leánya.

A székák rajza ott van az egyiknél. A bankár ur „kassza-szobája” távol van a többitől, ott szabadon működhetnek.

Tulsó oldalon kert van. E kertre nyílik a „Lichthofnak” egy ablaka. Ez a bankár ur hálószobájának szelvéstetője.

A hálószoba közve lenül a kassza szoba mellett van, mely ez oldalról nem szolgált zárva lenni.

A pénzes szekrényben mindig nagy összegek vannak. A szekrényvel nem sok baj lesz. Egy év előtt az egyik cimborá mint inas szolgált a bankár urnál és sikerült neki a kulcsokról viaszlenyomatot készíteni.

Egy műlakatos legény ismerősük és szövetséges társuk a minta után elkészítette a kulcsokat. Hajszálíg beillettek a mintába. Szépen ki fogják üríteni az egész kasszát.

— Vigyázat és óvatosság, — intette Klabucsák társait. — Aztán jó lenne előzetesen szótélni, ha vajjon Nostic nem jött-e haza.

— De miképpen?

— Valamelyikünknek el kell menni.

— Igen, de nem bocsátanak be.

— Dehogyan nem! Egy levelet fog az illető a bankárhoz vinni. Egyszermind még egyszer körül fog nézni s mindent jól szemügyre venni, ha valóban úgy vannak-e?

— Miféle levelet kellene vinni és kitől?

— Valamelyik nagyobb pénzügyintézet vezérigazgatójától, mindegy akármelyiktől.

— Honnan szerezzük azt a levelet?

— Az a legkisebb, megírom én még ma. Holnap tizenkét óra tájban valamelyiktek elviszi hozzá.

— Okos embernek adsz enni, cimborá, de hátha nem hiszik el?

— Nem lesz okuk kételkedni. Még ma elmész a zsidócsarnokba s keresel ott olyan öltözetet, mely valamely nagyobb bank szolgálatára volt, a gallériján mindenkinek ott van a bank monogramja ezüst betűkkel. Ezt magadra véve senki sem fog kételkedni, hogy az illető intézet küldöttje vagy.

— És ha a levelet ott hagyatják?

— Azt fogod mondani, utasi. Ásd van, hogy azt a bankár ur saját kezeihez add át. Ellen esetben tartozol visszavinni, nagyon fontos.

— Akkor egyszerűen átadod s a bankár ur meg fog jelenni az intézetben.

— Amikor azután azonnal tudni fogják, hogy valami van készülöben,

— Tévedésnek vagy rossz tréfának fogják tartani.

— Nem bánom hát. Meg fogom kísérelni.

Másnap délelőtt tizenkét óra tájban az egyik cinkos valóban megjelent a bankár lakásán. A portástól tudakolta a bankár urat.

— Nincsen itthon, — mondta az egész bizalmasan, amidőn meglátta, hogy az illető egy bank megbízottja.

Folytatása következik.

Ma és holnap az Sz. M. T. C. vendégszerepel Noviszádon

A karácsonyi serlegmérkőzések tapasztalatai azt bizonyítják, hogy a noviszádi futballközönséget a hideg tél sem tartja vissza a futballmérkőzésektől akkor, ha jó sportélvezetre van kilátás. Ez a körülmény készítette a noviszádi Vojvodinát és a Rádnicskit arra, hogy mára és holnapra vidéki csapatot hívjon meg vendégszereplésre. A noviszádi egyesületek vállalkozása minden tekintetben dicséretet érdemel, mert a téli mérkőzések határozottan a csapatok előnyére válnak a küszöbön álló nehéz tavaszi bajnoki mérkőzések szempontjából.

Noviszád futballsportjának ma és holnap a szubotici SzMTC lesz az ellenfele. A csapat jelenleg a legjobb szubotici egyesületek sorába tartozik és az őszi bajnoki fordulóban a második helyet foglalja el a bajnok SzAND után. Főleg csatársorának technikás és eredményes összjátéka közismert és minthogy a csapat legjobb összeállításban áll ki Noviszádon egészen bizonyos, hogy összecsapása a noviszádi együttesekkel, élvezetes játékot fog nyújtani.

Az SzMTC-nek ma délután a Vojvodina lesz az ellenfele. A noviszádi piros-fehér együttes a serlegmérkőzések során határozottan javuló formát mutatott. A serlegdöntő első félidejében nyújtott teljesítménye igen előkelő helyet foglal el a noviszádi játéknívó listáján. Az átkos noviszádi

botránnyok erősen meghendikepelték az együttest, mert a Markovics testvérek játéka nagy erőssége volt a csatársorának. Ha a Vojvodina ma délután komplett összeállításban szerepelhetne, győzelmét aligha lehetne kétségbe vonni, így azonban az eldöntetlen eredmény is dicséretére válnék.

Vasárnap délután 2 órakor a Rádnicski lesz az SzMTC ellenfele. A mérkőzések mind a két nap a Rádnicski dunaparti pályáján kerülnek eldöntésre délután 2 órai kezdettel.

A budapesti PLASZ felelősségi bizottsága végérvényesen a Bástya javára igazolta a Bástya-Ferencváros mérkőzést. A budapesti profizövetség felelősségi bizottsága tegnapelőtt este döntött véglegesen a botránny miatt félbeszakított Ferencváros-Bástya ligamérkőzés ügyében. A bizottság kimondta, hogy a botránnyért a Ferencváros felelős és a mérkőzést 1:0 arányban a Bástya javára igazolta.

Radnicski hírek. Felhívom a következő játékosokat, hogy vasárnap délután fél 2 órakor jelenjenek meg a Radnicski-pályán: Milutinovics, Hacker, Sebök, Banyai, Valent, I. Grünenberg, Weiss, Katavics, Grujics, Mándics I., Mándics II., Rápóti, Valent II. és Bauer. Sportkapitány.

***

A norvég trónörökös eljegyzése

Olaf norvég trónörökös és Martha svéd hercegnő. Olaf trónörökös most 26 éves és VII. Haakon norvég király egyetlen fia. Anyja Maud született angol hercegnő, V. György angol király nővére. A menyasszony Károly svéd herceg és felesége, Ingeborg

dán hercegnő második leánya. Károly herceg, a svéd király testvéröccse, Ingeborg hercegnő pedig X. Keresztély dán és VII. Haakon norvég király nővére. A menyasszony tehát unokahuga mindhárom skandináv királynak.

Uj jégpálya nyílt meg Noviszádon

Az erős tél beálltával Noviszád sportkedvelő közönsége nagy fájdalommal érzi a gondozott jégpálya hiányát. A várost környező kisebb tócsák jegét nagy tömegekben lepik el a koresolyasport hívei, de a szűk pocsolyák gondozatlan jége annyira megtelelik koresolyázókkal, hogy ugyszólván teljesen élvezhetelenné válik a kellemes és egészséges szórakozás. Ezt a hiányt igyekszik most pótolni a téli kikötőben megnyílt új jégpálya, amelyen csaknem két hold terjedelmű gondozott és szorgalmasan ápol

jégpálya áll a közönség rendelkezésére. Az új jégpálya a Dunnaágnak a homokhídtól Futak felé húzódó részén terül el és szakszerű gondozás alatt áll.

Egyszeri koresolyázás díja mindössze három dinár.

Budapesti határidős terményszárlato. Irányzat: szilárd. Forgalom: élénk. Magyar buza márciusra 28.88—28.90, májusra 25.72—25.74, októberre 25.90—25.92. Magyar rozs márciusra 23.30—23.32, májusra 24.08—24.10, októberre 23.70—23.72. Tengeri májusra 28.92—28.94, júliusra 28.92—28.94

1929 Január 18

A dinár ártolyamai

Budapest 9.97-10.03 Bécs 12.425—12.485
Prágában 58.88 59.28, Berlinben 7.305-7.325
London 276, Trieszt 33.67¹/₂.

Beograd

London 275.96, Páris 225.63 New York 56 76, Zürich 1094.25, Milano 297.11, Prága 168.20, Berlin 13.53 Bécs 7.9912, Brüsszel —, Budapest 7.9027 Szófia —, Bukarest —, Amszterdam 22.815, 7 százalékos kölcsönajánlat 86.—, 4 százalékos agrárkölcsönajánlat —, Ratna Steta 443.—, Narodna Banka 7120, Izvozna Banka —, Opsta Kreditna Banka —.

Zürich

Páris 20.32 London 2522.— Newyork 520.—, Brüsszel 72.28, Milánó 27 21—, Madrid —, Amszterdam 208.50, Berlin 123.60 Bécs 73.07¹/₂, Stockholm —, Oszlo —, Kopenhága —, Budapest 90.69—, Szófia 3.75¹/₂ Prága 15.38 Varsó 58.20 Beograd 9.12 Athén —, Sztambul —, Bukarest 3.12¹/₂ Helsingfors —.

Noviszádi terménytőzsde

(Hivatalos jegyzések)

Buza, bácskai 79—80 kg-os, k. d. kötés 240—242.50, felső bácskai k. dupl. kötés 240—242.50, bácskai Tisza 79—80 kilogr. dupl. kassa kötés 240—242.50, bánáti 79—80 kg-os kassza d. kötés 235—237.50, szerémi, 79—80 kg-os k. duplikát 240—242.50. Arpa, bácskai 65 kg. k. d. kötés 252.50—257.50, bácskai tavaszi, 68-69 kg-os k. d. kötés 280—290, szerbiai 63-64 kg-os k. d. kötés — —, bánáti 65 kg-os kassza d. kötés Baranyai tavaszi 71-72 kg-os k. d. — — Zab, bácskai kassza dupl. kötés 240—245, bánáti kassza duplikát kötés 235—240, szerémi kassza dupl. kötés 240—245, szlavóniai kassa dupl. kötés 240—245— dinár, Rozs, bácskai, kassa dupl. — din. Tengeri: bácskai kassa dupl. 250—252.50, szerémi. kassa duplikát kötés 250—252.50, szerémi II. k. duplikát kötés 260—262.50, szlavóniai száraz, k. dupl. kötés — —. Buzaliszt, bácskai gg és g d. k. kötés 340—350 din., bácskai 2 sz. kenyérliszt dupl. k. kötés 320—330, bácskai 5. sz. kenyérliszt dupl. k. kötés 300—310, bácskai 6 sz. kenyérliszt kassza d. kötés 270—275, bácskai 7 sz. kenyérliszt k d kötés 260—265, bácskai 8 sz. takarmányl. k d kötés 205—215, Buzakorpa bácskai, jutazsák d. k. 180—185, szerémi jutazsákban, d. k. 180—185 dinár, bácskai, jutazsák I-V., d. k. kötés — — Bab, fehér bácskai, kassza duplikát kötés — — — din. Burgonya, fehér szloveniai k. d. kötés — — — Széna, fco bácskai állomás k. dupl. kötés — —

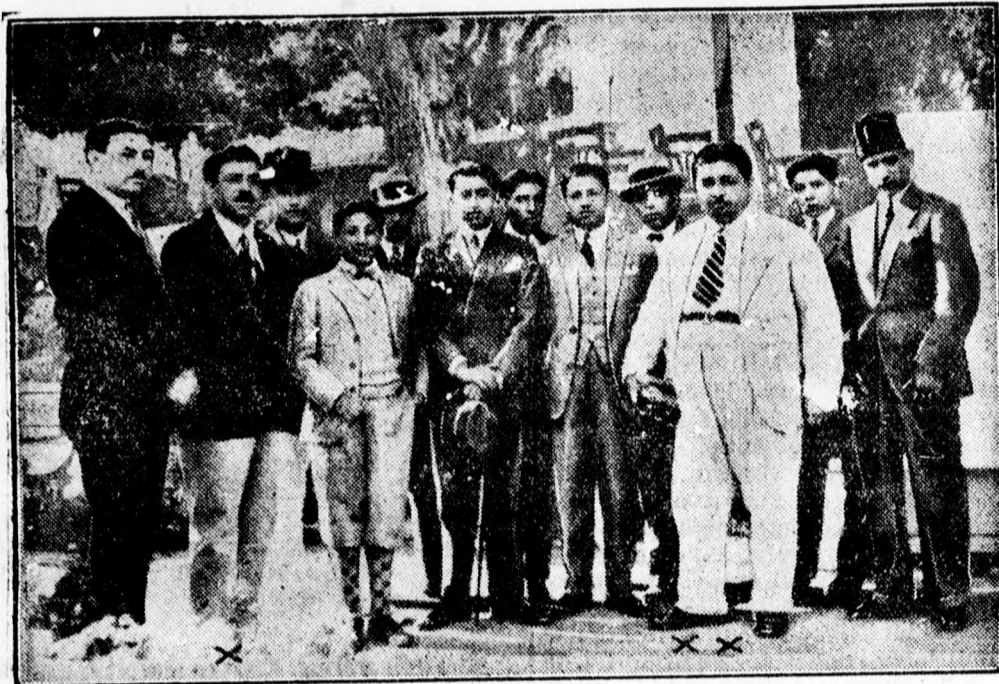
Irányzat: tartós.

Forgalom: 55 vag. buza, — bab, 1 zab, 20 tengeri, 8 liszt, — széna, 1.5 korpa, — árpa.

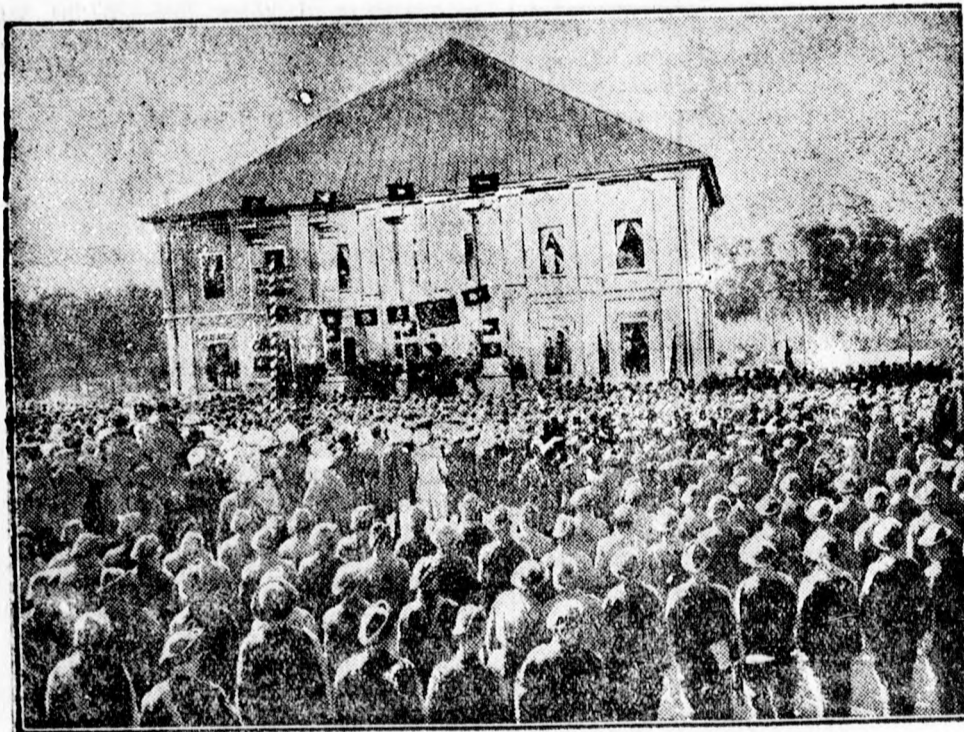
Szombori terménytőzsde jegyzései január 18-án. Bácskai buza 237¹/₂—242¹/₂, bánáti buza 235—240—, szerémi és szlavóniai buza 237¹/₂—242¹/₂. Tiszai hajórakomány 237¹/₂—242¹/₂, bégai hajórakomány 235—240, Rozs bácskai 237¹/₂, — Zab bácskai 235—240—, zab szerémi és szlavóniai 235—240. Árpa takarmány 245—250, tavaszi 265—270, baranyai tavaszi 280 285. Tengeri morszolt 247¹/₂—252¹/₂, február 1-re 257—262 Bab természetes 810—820, válogatott 860-880, tarka 600-620. Liszt 00. 335—345, 0. 335-345, 2 sz. 315—325, 5 sz. 295-305, 6 sz. 255-265, 7 sz. 245-255, 8 sz. 200-210. Korpa prompt 180—185., február 1-re 182¹/₂—187¹/₂. Irányzat: barátságos Forgalom: buza 23, tengeri 27, zab 1, összesen 52 vagon.

**AZ APATINI SÖRGYÁR FARSANGI PORTER SÖRE BARNA VARÁZSITAL
IZLELJE MEG!**

Amanullah családja körében

Amanullah (x) és bátyja Inayatullah (xx), a királyi család körében

Amanullah lemondását nagy néptömeg előtt hirdették ki Kabulban, Afganisztán fővárosában, a királyi palota erkélyéről

APRÓ HIRDETÉSEK,

ugy hétköznap, mint vasárnap.
Egy asó 1 dinár, NAGY BETUS 2 dinár, a legkisebb apró hirdetés 10 dinár.

Eladó

Egy egész és egy fél hálószoba csaknem új olcsón azonnal eladó. Temerini ucca 3., jobbra. Erdéklődni lehet Milos Obilić ul. 5. alatt. 199

Kiadó

Egy KÜLÖNBEJÁRATU BUTOROZOTT elegáns, parkettás uccal szoba azonnal kiadó Futaki ut 83. (Villamos megálló) 176-1

Kereslet

VENDÉGLŐT bérbe, vagy elszámolásra keresek, lícno prapoval rendelkezem. Cim a kiadóban. 209-1

HÁZ a város központjában megvételre keresetik. A vételár készpénzben fizetetik. Közvetítőök kizárva. Ajánlatokat „Ház” alatt a kiadóhivatalba. 194-2

Vegyés

„LOVACSKI DOM”-ban Futoski put 132 alatt ma, szombat és vasárnap este cigányzenekar játszik. Abonensek legutányszabban felvételnek. Pecarski Toma vendéglős. 211-9

NAGY RAKTAR kész PÁLINKÁS ŪSTÖKBEN RÉZŪSTOK, vaskályhák rézüstök részére. Váltalja az összes rézműves munkálatokat. VASA MALO-CIC rézműves Novisad, Kisačka 32. 1290

RÉGI PÉNZEK és BE-LYEGEK (gyűjtemények részére) cserébe kaphatók (használati tárgyak és élelmiszerek ellenében is): Noviszád, Ljubljanska 13. 201

MAKULATURA kapható a „Délbácska” kiadóhivatalában, Novisad, Kr. Petra ul. 30. 1. emelet.

MOSAST darabszámba olcsón elváltatok. Cim a kiadóban. 3611

Ma, szombat este nagy kedélyes

Batyú estélyt

rendezek, melyre ezúton hívom meg t. vendégeimet és jó ismerőseimet. A zenét Hajdu Bandi tamburazenekara szolgáltatja. Jó étel és italokrol gondoskodva. Tisztelettel PEKERT FERENC, vendéglős. Polgári Lövölde

BATYUBÁL

ma, szombaton este. Elsőrendű tambura zenekar. Kifünő ételek és italok. Vig tisztovoz címzett, SZŪCS FERENC vendéglőjében. Njemacska ucca 17.

Szerkesztésért és kiadásért felel:
TOMÁN SÁNDOR.

ÁGYBETÉTEK

Összecsukható vaságyak és tömör vaságyak

Kramer Testvérek

Novisad Mali Liman

Molnap, vasárnap este nagy farsangi

Táncmulatság

a „Csokota” Tisztelettel
vendéglőben. HERBST PÉTER, vendéglős
Darányi-telep III. csoport 233

SNEFF ISTVÁN

faszobrászati és iparművészeti műterme
SREM. MITROVICA

Ajánl legmodernebb kivitelben készült csillárokat, állólámpákat és a faszobrászat keretébe vágó bármilyen művészi munkák elkészítését. Az 1925. évi mitrovicai iparkiállítás aranyéremmel és díszoklevéllel kitüntetve.

DÉLBÁCSKA

és KIS SZENT TERÉZ

KÉPES NAPTÁRAK

MÉG KAPHATÓK

A DÉLBÁCSKA KIADÓHIVATALÁBAN, NOVISAD

Naptárárusoknak nagy árengedmény!

FIGYELEM!